

Les trinxeres de la renovació a CDC

Quan el líder carismàtic va anunciar que no repetiria com a presidenciable es va obrir oficialment la competició entre els que aspiren a liderar una nova Convergència. Ja no dissimulen les diferents sensibilitats que volen influir en el discurs i en la praxi del partit. Una nova fornada de polítics d'entre trenta i quaranta anys són els protagonistes d'aquesta cursa per al relleu de Pujol.

Corren aires de canvi en la política catalana. Convergència Democràtica de Catalunya n'és conscient i el relleu a les seves files fa temps que es gesta. Han de ser noves persones per a una etapa nova que, amb tot, és vista amb diversitat de criteri entre els convergents, i més concretament entre els joves que han anat prenent el relleu. La figura de Jordi Pujol els uneix. I alguns van pensar que Artur Mas, el relleu electoral de Pujol, podria aconseguir un efecte semblant, però en els darrers mesos, les diferències s'evidencien cada cop més entre els diferents sectors d'aquest relleu generacional.

En això s'estan aplicant una nova fornada de dirigents que han pres les brides d'un projecte polític que, després de més de dues dècades de govern, veu amb incertesa la possibilitat de mantenir el poder de la Generalitat de Catalunya. Malgrat tot, ells tenen en compte escassament la possibilitat de ser la primera generació convergent que travessi el desert de l'oposició.

Són joves, però fa molts anys que són polítics i ara alguns d'ells manen més que mai. I com que l'exercici del poder els ha fet més realistes, fa temps que han començat la seva particular campanya per fer de CiU un instrument renovat que els torni a fer de plataforma perfecta per revalidar el poder a Catalunya, aquest cop, això sí, sense el pare fundador com a ariet. Sense Pujol, però, les diferències es fan més evidents i ara més que mai el projecte convergent s'ha de decidir en una florentina i soterrada lluita pel poder. Allò que algun dels seus protagonistes compara amb una casolana guerra de trinxeres. Discernir clarament entre els joves que protagonitzen aquest particular assalt al poder serà

el clau per interpretar la Convergència del postpujolisme.

La socialdemocràcia i el sobiranisme a CDC. Un grup de membres destacats de Convergència, que provenen majoritàriament de la Joventut Nacionalista de Catalunya (JNC), formen Sinapsi. El seu nucli dur es va començar a conformar a la fi dels anys vuitanta, amb l'arribada de Carles Campuzano a la secretaria general de la JNC (1989), com a moment decisiu. D'aquest equip dirigent de les joventuts de Convergència van començar a coordinar-se un grup de joves obertament sobiranistes (eufemisme d'independentistes que els agrada utilitzar, a ells mateixos), caracteritzats per un nacionalisme català de centre-esquerra i amb una important atenció a la causa social. Sense anar més lluny, des de la JNC protagonitzada per aquests joves es van iniciar les campanyes per l'abolició del servei militar o pel reconeixement de les parelles de fet, també entre gais i lesbianes. Sinapsi s'erigeix en el col·lectiu més progressista de CDC.

Els seus referents a Convergència, a part òbviament del mateix Jordi Pujol, han estat l'exsecretari general de Convergència, Pere Esteve, i l'actual conseller de Política Territorial i Obres Públiques (PTOP), Felip Puig. El document d'Esteve titulat *Per un nou horitzó per Catalunya* els va servir de quadern de ruta i com a inspiració. Per la seva banda, Felip Puig va donar cobertura ideològica i suport orgànic a aquells joves que a mitjan anys noranta ja començaven a emprendre el vol per si sols.

El diputat al Congrés espanyol Carles Campuzano (de trenta-vuit anys) és un dels caps visibles del grup, però hi ha altres membres destacats de l'estructura

Jordi Pujol ha estat l'element cohesionador de Convergència. Les coses estan començant a canviar amb Artur Mas. En la imatge, al costat d'Antoni Vives, un dels representants de l'entorn més pròxim al conseller en cap i responsable de comunicació del seu gabinet.

Escassament tenen en compte la possibilitat de ser els primers a travessar el desert de l'oposició

orgànica i institucional de CDC: Josep Rull (trenta-quatre), diputat al Parlament català i també exsecretari general de la JNC; Jaume Ciurana (trenta-vuit), regidor a l'Ajuntament de Barcelona; Neus Munté (trenta-dos), cap del gabinet de la consellera d'Ensenyament Carme-Laura Gil; Jordi Xuclà (vint-i-nou), senador de CiU i actual president de la JNC; Damià Calvet (trenta-quatre), director general d'Arquitectura i Habitatge, i Jordi Rodó, director del Consell Assessor per al desenvolupament sostenible de Catalunya, són alguns dels membres destacats que tenen càrrec públic. De tots ells, una bona part forma part del comitè executiu de CDC.

Guanyadors del darrer congrés de Convergència. Es tracta d'un grup amb una forta ideologia, amb una mitjana d'edat entre els trenta-cinc i quaranta anys, i van ser, de llarg, els guanyadors

de l'XI congrés de Convergència, que el novembre de 2000 va escollir Artur Mas com a secretari general del partit. L'aposta de Sinapsi en aquell congrés va ser Artur Mas, tot i que l'actuació de Mas després d'aquella data no ha anat exactament en la direcció que Sinapsi esperava. "En aquell congrés vam donar un xec en blanc a l'Artur i no es pot dir que ens hagi correspost en la línia ideològica que ha seguit d'aquella data ençà", apunta amb cert desencís un membre del grup. Sinapsi, un mes abans d'aquell congrés, va fer una demostració de força, reunint un centenar de persones en un acte a Sant Just d'Esvern, on es va demanar, per exemple, "una Catalunya com a estat federat de la Unió Europea". A l'acte també va assistir Felip Puig, però no és el conseller de PTOPI l'únic aval de Sinapsi que pertany a una altra generació de polítics. Veterans militants com Miquel Reniu, Carme-Laura Gil,

Joan Vallvé o Joaquim Ferrer aposten també per les tesis del grup.

La força de Sinapsi va ajudar a l'entronització de Mas en aquell congrés que, a més, va incloure a l'executiva Felip Puig, Carles Campuzano, Carme-Laura Gil i Pere Macias com a membres més votats. Ells van apostar per Mas com a via directa d'influència en el discurs de la Convergència del postpujolisme.

Però els que finalment marquen la pauta, sobretot al govern, són un altre grup de joves que també van intervenir decididament per Mas i que, sota la influència d'Oriol Pujol i Ferrusola i del seu germà Jordi, han creat el nucli dur del conseller en cap. Aquests nuclis a l'entorn de Mas són coneguts amb el sobrenom despectiu de "talibans", en referència a la seva suposada hortodòxia nacionalista, un sobrenom prou desencertat que va fer fortuna entre determinada premsa. Un nucli, no se l'ha de confondre amb l'anterior grup de Sinapsi, els membres del qual rebutgen que es confongui tota la nova fornada convergent amb el nucli situat a l'entorn de Mas. Membres de Sinapsi justifiquen aquest apel·latiu perquè entenen que és "un nucli tancat i en certa manera excloent

El poder dels homes d'Artur Mas és creixent, i ja s'han fet amb els principals càrrecs de responsabilitat

i sectari" que s'ha fet amb les brides del govern i que prova de fer-se també amb les del partit, segons apunten, "malgrat el seu escàs calat ideològic". Les relacions no són gaire fluïdes entre aquests dos grups, però com a mínim hi ha comunicació des que Josep Rull i Damià Calvet van arribar a la cúpula de la JNC en substitució de Carles Campuzano. Rull i Calvet fan que els dos col·lectius, com a mínim, deixin d'estar incomunicats i obren camí al debat. Amb tot, encara avui, membres de Sinapsi i homes de Mas es creuen pel Palau de la Generalitat i ni tan sols es saluden: "Fem veure que no ens veiem", afirma sorneguer algú que ha protagonitzat més d'una escena en aquest sentit.

La guàrdia pretoriana de Mas.

L'entorn més directe del conseller en cap manté una relació de desconfiança mútua amb Sinapsi, sobretot ara que entre ells es cou la Convergència del postpujolisme. El poder dels homes de Mas, però, és creixent i s'han fet amb els principals càrrecs de responsabilitat de la Generalitat. Un repàs dels membres d'aquest grup ens aclareix força la desproporcionada relació de forces en la nova generació convergent. Són membres destacats d'aquest grup, David Madí (trenta-un anys), cap del gabinet de comunicació del conseller en cap; Antoni Vives (trenta-sis), secretari del govern; Quico Homs (trenta-dos), director general d'Afers Interdepartamentals; Joaquim Forn, regidor a Barcelona i president de la federació convergent de la mateixa ciutat; Marc Puig (trenta-nou), responsable de Difusió de la Generalitat, així com Oriol

Carles Campuzano encapçala el corrent socialdemòcrata i sobranista de CDC, articulats al voltant de Sinapsi. A la dreta, Francesc Homs, actual conseller d'Economia i Finances, líder d'un subgrup de nostàlgics del roquisme, Catalanisme i Progrés.

Pujol i Ferrusola (trenta-cinc), actualment director general d'Indústria.

Els han estat la crossa en què Mas s'ha recolzat per arribar a ser el delfí de Jordi Pujol. No són pocs els que apunten que el fet que avui Mas sigui el successor del president ha tingut molt a veure amb la seva amistat amb Jordi Pujol i Ferrusola, un dels padrins i dels principals promotors d'aquest grup. A ells s'ha assimilat un altre col·lectiu, anomenat Barcelona 2020. Un nucli més reduït i format per joves polítics propers a Mas i agrupats entorn de dos exdirigents de la JNC que van haver d'abandonar la cúpula de l'organització i cedir-la, gens amistosament, a Campuzano i els seus homes, l'any 1989. Jordi Martí, diputat a Madrid i coordinador per part de CDC de la Declaració de Barcelona, i Germà Gordó, secretari general d'Agricultura, són els membres més destacats de Barcelona 2020.

L'entorn del delfí, doncs, mana. I la seva influència a l'administració catalana és creixent. Amb tot, els seus detractors els tiren en cara el seu escàs pòsit ideològic, basat bàsicament en l'exercici i la conservació del poder a les seves mans.

Els seus opositors al partit els van re-

batejar com a talibans per un cert nacionalisme essencialista que diuen que destil·len. Amb tot, aquest suposat fonamentalisme que se'ls imputa no ha estat obstacle perquè defensin l'oportunitat dels pactes amb el PP, a Catalunya i a l'estat, com a suport a la política de CiU. En contrast clar, evident i explícit, hi ha Sinapsi, que per activa i per passiva s'ha pronunciat sempre favorable a un acostament a ERC i a un allunyament dels populars. Sinapsi té més tirada a fer documents ideològics, com per exemple *La renovació, en marxa*, on aposten per recuperar sobirania per a Catalunya amb una obligada reforma de la Constitució i de l'Estatut, així com teoritzar i posicionar-se en articles de premsa que firmen amb noms i cognoms, generalment publicats al diari *Avui*.

Però si bé el nucli dur de Sinapsi es va formar a la JNC, la procedència dels joves polítics que avui formen la guàrdia pretoriana d'Artur Mas és més diversa. Provenen de la JNC (Marc Puig); de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC), en el cas de David Madí i de Quico Homs; de la Crida a la Solidaritat (de la qual Madí també va ser membre, amb només divuit anys); del

Govern Pujol. Ara, però, els queda el més difícil: consolidar el candidat Artur Mas i fer que guanyi els propers comicis al candidat socialista.

Ciudadans pel diàleg i el pragmatisme. Amb més o menys intensitat, tant Sinapsi com l'entorn de Mas tenen en Jordi Pujol l'home que ha estat el seu indiscutible líder polític. Concretament Mas va aportar el seu granet de sorra (discret aleshores) ajudant decididament, el 1992, que Jordi Pujol s'imposés a Miquel Roca i al sector del partit que li donava suport en el pols pel poder que aquell any l'avui exsecretari general de CDC havia plantejat a Pujol.

No hi ha, així, convergents que recullin, encara que sigui en part, el llegat polític de Miquel Roca? Doncs, sí. Un grup de polítics convergents formen part de l'anomenada Fundació Barcelona, que compta amb un subgrup de nostàlgics del roquisme (Catalanisme i Progrés) amb, per exemple, Maria Eugènia Cuenca, exconsellera de Governació i parlamentària catalana en l'actualitat; Ignasi Guardans Cambó, diputat a Madrid, o Francesc Homs, actual conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, que actua de líder d'aquest grup.

Aquests en són, però, només una part. La Fundació Barcelona està oberta a gent no militant a cap partit i pretén ser una plataforma de debat ideològic que es projecti amb protagonisme creixent a la societat. La seva, per tant, és una voluntat de transversalitat que vol incloure gent no necessàriament adscrita a un partit. Un exemple de les darreres incorporacions no militants a la fundació són les del president del Port de Barcelona, Joaquim Tosas, o el membre de l'Elefant Blau, Joan Laporta. La Fundació Barcelona se sap feble, davant Sinapsi i els homes de Mas, pel que vol influir des de fora, i d'això n'és mostra el fet que membres de la seva direcció són, principalment, ex-alts càrrecs de l'administració. En formen part, per exemple, Joaquim Triadú, exconseller de la Presidència, Antoni Gelonc, exsecretari general d'Ensenyament, Josep Maria Via, exsecretari del Govern, l'empresari Joan Oliveras, o Albert Carné, cap de gabinet del conseller Francesc Homs. Altres mem-

Amb més o menys intensitat, tant Sinapsi com l'entorn de Mas tenen en Pujol l'home que ha estat el seu líder

bres del grup que encara tenen responsabilitats de partit i de govern són, per exemple, el cap del grup de CiU a l'Ajuntament de Barcelona, Joan Puigdollers, i Lluís Recoder, alcalde de Sant Cugat del Vallès i diputat al Parlament.

El membres de la Fundació Barcelona, gent d'uns quaranta-cinc anys i que companys de partit titllen d'elitistes, van ser els més fermes i bel·ligerants oponents a la Declaració de Barcelona, que Pere Esteve va firmar amb el PNB de Xabier Arzalluz i amb el BNG de Xosé Manuel Beiras. Els seus membres detestaven que es vinculés el nacionalisme de Convergència amb el d'Arzalluz, i van ser un nucli dur d'oposició a Esteve quan era secretari general.

El seu document ideològic de referència era, fins a mitjan gener passat, *Per un catalanisme renovat* (1998), un document que rebaixa el llistó d'exigència nacional, però que fa especial incidència en la necessitat de donar una projecció més preocupada pels problemes socials de la societat catalana. En resposta a la proposta de José M. Aznar i al seu patriotisme constitucional, la Fundació Barcelona va elaborar, coincidint amb el darrer congrés del PP (gener de 2002), un nou document: *El patriotisme constitucional. Consideracions de la Fundació Barcelona*. En aquest escrit, la Fundació reelabora els seus plantejaments i marca clarament les distàncies amb un primer posicionament que recordava més els plantejaments de Josep Piqué o de Josep Antoni Duran Lleida, que no pas els del president Pujol.

Grup d'Estudis Nacionalistes, d'Espar Ticó (fundador de Convergència i sogre de Marc Puig); del grup Acció Olímpica i de la seva campanya "Freedom for Catalonia" (Madí, Homs i Puig), o, com a mostra de com influeixen les relacions personals en política, del grup d'amics d'Oriol Pujol.

A tots ells, els va agrupar i potenciar Ramon Juncosa, mort ara fa un any, quan dirigia l'Institut de Formació de Convergència i l'Àrea d'Acció Sectorial. Avui, l'Àrea, la dirigeix Oriol Pujol. Pensen que el dia després de Pujol, les coses continuaran pintant bé. No volen imaginar-se un altre escenari i, de moment, celebren els triomfs que el seu home està aconseguint. Ells li tracen bona part del camí i Mas el compleix sense sortir-se del guió. Així, de moment, ja és secretari general de Convergència, conseller en cap de la Generalitat i candidat de CiU a les properes eleccions catalanes. La disciplina i l'autocontrol del conseller en cap fa viure molt tranquils els seus assessors, sobretot en contrast amb els estratèges de Pasqual Maragall. Amb aquesta política, Mas es va guanyar la parròquia convergent en el debat de moció de censura que el president del Partit dels Socialistes va presentar contra el

Antoni Aira